

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/41825,Komunizm-a-nowoczesnosc-spotkanie-w-Krakowskiej-Lozy-Historii-Wspolczesnej-Krako.html>
25.04.2024, 19:10

„Komunizm a nowoczesność” - spotkanie w Krakowskiej Loży Historii Współczesnej - Kraków, 20 września 2017

20 września w siedzibie krakowskiego "Przystanku Historia" IPN odbyło się spotkanie pierwszej po wakacyjnej przerwie Krakowskiej Loży Historii Współczesnej. Tym razem Roman Graczyk poprowadził dyskusję o książce "High-tech za żelazną kurtyną. Elektronika, komputery i systemy sterowania w PRL", praca zbiorowa pod redakcją Mirosława Sikory i Piotra Fuglewicza, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice - Warszawa 2017. Udział w dyskusji wzięli dr Mateusz Falkowski i dr Mirosław Sikora.

Marksizm był filozofią optymistyczną i prometejską, podobnie - u swych początków - realny socjalizm. Tymczasem pokolenia, które pamiętają tylko późny realny socjalizm w Polsce, a szczególnie dekadę lat 80-tych, mają zgoła inne wspomnienia. To jest obraz wyraźnej niewydolności ekonomicznej tego systemu, co symbolizowały kolejki do sklepów po nawet najprostsze technologicznie towary - tu niezrównanym symbolem pozostają papier toaletowy, czy słynny sznurek do snopowiązałek, którego notorycznie brakowało w okresie „kampanii żniwnych”.

Niewydolność systemu (mimo zdolności i pracy polskich naukowców i techników) była tym bardziej dolegliwa na poziomie wysokich technologii. Późny komunizm rozpaczliwie ich pożywał, a coraz bardziej odczuwał skutki opóźnienia rozwoju gospodarczego w

„Komunizm a nowoczesność” - spotkanie w Krakowskiej Loży Historii Współczesnej

„Komunizm a nowoczesność” - spotkanie w Krakowskiej Loży Historii Współczesnej

stosunku do Zachodu. Ta pogłębiająca się luka technologiczna na każdym kroku dowodziła porażki, a na koniec klęski tego systemu.

Dążenie komunizmu do nowoczesności było, zresztą, dwuznaczne, bo nowe techniki komunikacji (televizja satelitarna, video, komputery osobiste) dawały ludziom większą autonomię, a tym samym utrudniały polityczną kontrolę nad społeczeństwem. Z drugiej strony, niektóre technologie czy systemy informatyczne pojawiały się w PRL najpierw na zamówienie aparatu represji, potrzebującego metod komputerowego zbierania i analizowania informacji o obywatelach.

KRAKOWSKA ŁOŻA HISTORII WSPÓŁCZESNEJ
ROZMOWY O KSIĄŻKACH I NIE TYLKO...

High-tech za żelazną kurtyną.
Elektronika, komputery i systemy sterowania w PRL, praca zbiorowa pod redakcją
Mirasława Sikory, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice - Warszawa 2017

Uczestnicy:
dr Mateusz Falkowski
dr Mirosław Sikora

Prowadzenie:
Roman Graczyk

20 września
2017 r.
godz. 18:00

Przystanek Historia,
ul. Dunajewskiego 8
(róg ul. Garbarskiej)

ORGANIZATORZY: PARTNERZY MEDIACYjni:

Logo of the National Institute for Remembrance (IPN), logo of the National Archives and Library Organization of Poland (NAC), logo of the Polish Radio (Polskie Radio), logo of Radio Kraków, logo of Dziennik Polski, and logo of WNET.

Krakowska Łoża Historii Współczesnej

Filmowa zapowiedź spotkania: